

Alma Artoos (1) & Lut Maes (2)

(1) Basisschool Krullevaart

(2) GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

Contact: Jan.odeyn@skynet.be

lut.maes@g-o.be

Het verhaal van een school die van lezen een deugd maakt voor alle kinderen

Bij ons op school lezen kinderen graag. Sterker nog: nergens leer je beter en liever lezen dan op onze school. Het zijn niet zomaar twee stevige uitspraken, maar het is het resultaat van een vijfjarig proces met als doel het leesonderwijs op school te verbeteren. Als Freinetschool leverden we al de nodige inspanningen om lezen te laten leven onder de kinderen. Leren lezen gebeurde bijvoorbeeld aan de hand van zinnen die in praatrondes aan bod kwamen, we gingen naar de stadsbibliotheek en er werd in de kring over boeken gesproken. De basiscomponenten voor een degelijk leesonderwijs waren dus aanwezig, maar toch waren we niet tevreden. Vanuit onze zorgvisie bouwden we ons project verder uit en stapten we onder meer in het LIST-project. Meteen werkten alle

klassen, zowel bij de kleuters als in de lagere school mee. In eerste instantie volgden we enkel de basisregels die het project ons oplegde: elk kind moet dagelijks 20 minuten lezen en het leesniveau wordt individueel getest om te bepalen welke mate van ondersteuning nodig is. Het was slechts het vertrekpunt van een proces dat organisch verder groeide en verbeterde. We creëerden een schooleigen aanpak die antwoorden formuleerde op de opgelegde aanpak. Motivatie en leesplezier waren hierbij ons hoofddoel. Met resultaat, want nu begint elk kind (ongeacht het leesniveau) de schooldag met lezen en daar blijft het niet bij.

Het succesrecept van dit verhaal steunt op vijf belangrijke pijlers.

- *Pijler 1 – Elke leerling is betrokken*

Lezen is al te vaak iets waar vooral aandacht aan besteed wordt bij kinderen die het goed kunnen (en er zelf dus al interesse voor hebben) of die het net minder goed kunnen (of niet goed genoeg). Het fundament van onze aanpak is echter dat elk kind betrokken partij is bij het leesgebeuren op school. Zowel de basiszorg binnen de klas als de verhoogde zorg door een externe leerkracht zorgen ervoor dat elk kind de ondersteuning krijgt die nodig is, zodat het beoogde niveau behaald kan worden. Lezen wordt daardoor ook gezien als iets vanzelfsprekends, want het geldt voor iedereen.

- *Pijler 2 – De leesclub*

In tegenstelling tot wat de naam misschien doet vermoeden, is dit geen clubje voor enkel de beste lezers van de school. Integendeel: het is een tweede leesmoment dat wordt aangeboden voor kinderen die het moeilijker hebben. Zij worden uitgenodigd of kunnen zichzelf uitnodigen om tijdens werktijden in de klas naar de leesclub te gaan om het herhaald lezen in te oefenen. De sterkte van dit concept is dat het in de ogen van de kinderen niet iets is waar ze naartoe moeten, omdat ze niet goed genoeg kunnen lezen, maar iets waar ze naartoe mogen, omdat het een extraatje is. Het gevolg daarvan is dat de leesclub erg populair is bij alle kinderen. Bovendien hebben de zwakkere lezers niet het idee dat ze onder aan de waterval zijn beland en dat ze niet mee kunnen met de rest.

- *Pijler 3 – Een niet-doorsnee schoolbibliotheek*

Een schoolbibliotheek moet kinderen in de eerste plaats stimuleren om te lezen. Bij ons op school is een bibliotheek dan ook zoveel meer dan de klassieke verzameling boeken, geordend volgens de leeftijdscategorie waartoe ze behoren. Een uitgebreid, gevarieerd en up-to-date boekenaanbod dat gerangschikt wordt volgens interesses spreekt veel meer tot de verbeelding. In de bibliotheek worden ook boeken voorgesteld. De grote toegankelijkheid zorgt ervoor dat kinderen er dagelijks terecht kunnen om een boek te ruilen.

- *Pijler 4 – Belang van de juiste boekkeuze*

Elk kind krijgt leesadvies op maat en wordt dus geholpen bij het kiezen van een boek. Door het boekenaanbod van de schoolbibliotheek kunnen allerhande – en ook de soms ietwat eigenaardige – wensen van kinderen (bijvoorbeeld: ik wil een boek dat ik in één keer kan uitlezen) ingewilligd worden. Graag lezen is immers nauw verbonden met een bewuste boekkeuze.

- *Pijler 5 – Praten over boeken*

Kinderen noteren welke boeken ze lezen. Ze beantwoorden ook een aantal vragen. Aan de hand hiervan stellen kinderen zelf boeken voor in de klassikale praatrondes. Dat geldt voor alle kinderen, waardoor er in elke klas een gevarieerd aanbod wordt voorgesteld. De specifieke aanpak van de voorstelling verschilt van klas tot klas. We merken dat kinderen hierdoor onderling ook op vrije momenten vaak over boeken praten.

Zo'n twee keer per jaar kiest elk kind een boek dat ze wat uitgebreider willen voorstellen. De ervaring leert ons dat die boeken enorm populair worden. Het spreekt voor zich dat de juiste boekkeuze, maar ook het aanbod van de schoolbibliotheek, een belangrijk aandeel hebben in het feit dat kinderen spontaan praten over de boeken die ze gelezen hebben.